

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ B., a. s.**, N., X. Humenné, IČO: X., **2/ D., s. r. o.**, B., X. Košice, IČO: X., **3/ G., a. s. v likvidácii**, S., X. Snina, IČO: X., **4/ G., a. s. v likvidácii**, S., X. Snina, IČO: X., **5/ T., s. r. o.**, Vranov nad Topľou, D., X. Nacina Ves, IČO: X., proti žalovanému: **C. SR, a. s.**, ul. X., X. Bratislava, IČO: X., zastúpený AK B., s. r. o., D., X. Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: **T., a. s.**, Š., X. Bratislava, zastúpený advokátom JUDr. O., Z., X. Bratislava, **o splnenie povinnosti zaevidovať cenné papiere, o návrhu na pripustenie vedľajšieho účastníka konania na strane žalovaného**, na odvolanie žalobcu 5/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 17Cb/122/2003-762 z 26. februára 2014, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 17Cb/122/2003-762 z 26. februára 2014 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej len súd prvého stupňa) pripustil, aby do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpila Slovenská republika - M. Slovenskej republiky (ďalej len M. SR) , M., X. Bratislava, IČO: X..

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že Slovenská republika – M. SR, v priebehu súdneho konania navrhla svoje pristúpenie do tohto konania ako vedľajší účastník na strane

žalovaného. Návrh odôvodnila tým, že bola a je vlastníkom akcií T., a. s., ktorých vlastníctvo si prisvojujú žalobcovia a je sporná otázka, či žalobcovia sú respektíve boli v rozhodnom čase akcionármi spoločnosti, keď mal žalovaný splniť svoje evidenčné povinnosti. Ak má súd rozhodovať o priznaní akýchkoľvek akcionárskych práv žalobcom, musí v prvom rade posúdiť, či sa skutočne stali akcionármi a či nimi aj naďalej sú. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1MObdV/1/2012 z 24. 10. 2013 právoplatným 26. 12. 2013 zrušil predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým nepripustil do konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. V dôvodoch rozhodnutia dovolací súd uviedol, že pri osvedčovaní jednej z podmienok prípustnosti vedľajšieho účastníka t. j. zisťovaní právneho záujmu Slovenskej republiky – M. SR na výsledku konania, nemôže bez povšimnutia zostať skutočnosť, že posledným zapísaným vlastníkom sporných akcií bola Slovenská republika – M. SR, teda navrhovateľ svojho vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Tento stav je zjavný z evidencie žalovaného v čase podania návrhu na začatie konania. Výrok meritórneho rozhodnutia bude mať pre existujúce právne postavenie doterajšieho vlastníka akcií primárny význam z hľadiska jeho akcionárskych práv k spoločnosti T., a. s., Bratislava. Konštatoval tiež, že bude žiadať, aby súd prvého stupňa v rámci posúdenia dôvodnosti vstupu vedľajšieho účastníka bral zreteľ na významný náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 60/2010-66 z 20. 01. 2011, ktorým rozhodol o tom, že nepripustenie Slovenskej republiky – M. SR, ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného do konania 3Obo 2/2007, bolo porušením jeho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. S prihliadnutím na uvedené usmernenie dovolacieho súdu a s poukázaním na ustanovenie § 93 ods. 1 až 4 O. s. p., súd prvého stupňa dospel k záveru, že v predmetnom konaní je potrebné skúmať či sa žalobcovia vôbec stali akcionármi spoločnosti T., a. s., a to najmä vzhľadom na právnu skutočnosť, že v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MObdV 5/2005 z 28. 06. 2006 žalobcovia nenadobudli akcie spoločnosti T., a. s., z dôsledku čoho teda nie sú aktívne legitimovaní domáhať sa ochrany akcionárskych práv. Riešenie tejto otázky ako aj samotný výsledok konania vedeného pod sp. zn. 17Cb/122/2003 sa priamo dotýka práv Slovenskej republiky – M. SR, teda subjektu ktorý v súčasnosti akcionárske práva k dotknutým akciám vykonáva a pre ktorý výsledok konania bude znamenať spochybnenie alebo potvrdenie jeho postavenia ako akcionára spoločnosti T.. Z tohto dôvodu

právny záujem na výsledku konania je absolútne nespochybniteľný. Z uvedených dôvodov návrhu na vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovaného vyhovel.

Proti uzneseniu podal odvolanie žalobca 5/ s poukázaním na prípustnosť odvolacích dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru odvolateľa aj keby sa v rámci konania vedeného pod sp. zn. 17Cb/122/2003 vyriešila predbežná otázka vlastníctva akcií spoločnosti T., a. s., nemôže to mať žiadny dopad pre Slovenskú republiku – M. SR. Rozhodnutie súdu v tomto konaní nemôže ovplyvniť akcionársku štruktúru a samo o sebe bez ďalšieho nemôže slúžiť žalobcovi 5/ ako právna skutočnosť, ktorou sa preukáže emitentovi, že došlo k zmene v osobe akcionára. Ďalej poukázal na skutočnosť, že citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MObdo 5/2005 z 28. 06. 2006 bol Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. 12. 2007 sp. zn. II. ÚS 159/07-37 zrušený a teda sa naň hľadá ako keby nebol nikdy vydaný. Súd prvého stupňa nemôže vyvodzovať právne závery zo zrušeného rozsudku. Práve naopak, z odôvodnenia uvedeného nálezu vyplynulo, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ako aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sa pokúšali o zrušenie exekučného konania, neboli však úspešní. Na tom základe stav pred 9. decembrom 1998 bol taký, že majiteľom akcií spoločnosti bol sťažovateľ a exekúcia sa stala právoplatnou a vykonateľnou. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ predmetné akcie nadobudol v exekúcii. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd konajúci o mimoriadnom dovolaní proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 34Exre 89/04 z 18. 11. 2004, posudzoval otázku zákonnosti nadobudnutia akcií sťažovateľom v právoplatne skončenom konaní, ako otázku prejudiciálnu čo znamená, že dovolací súd týmto svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Z uvedených dôvodov žalobca 5/ navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu konštatoval, že skutkové zistenia aj právne závery súdu prvého stupňa prezentované v napadnutom uznesení sú správne a v súlade s objektívnym právom, a preto navrhol, aby odvolací súd uznesenie v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil. Súd prvého stupňa správne právne posúdil otázku splnenia zákonných podmienok ustanovených v § 93 O. s. p. na vstup Slovenskej republiky – M. SR, do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného a pri aplikácii práva na zistený skutkový stav

použil správny právny predpis, ktorý následne aj správne vyložil. Vedľajší účastník spĺňa všeobecné aj osobitné podmienky účasti v konaní. V súvislosti s právnym záujmom na výsledku konania, ktorým je najmä záujem na úspechu tej spornej strany ku ktorej mieni vedľajší účastník pristúpiť, žalovaný uviedol, že právny záujem je daný, ak sa výsledok konania priamo alebo nepriamo dotkne hmotnoprávneho postavenia vedľajšieho účastníka, jeho práv a povinností v konkrétnom hmotnoprávnom vzťahu. Ako uviedol dovolací súd, výrok meritórneho rozhodnutia bude mať pre existujúce právne postavenie doterajšieho vlastníka akcií (Slovenskú republiku - M. SR) primárny význam z hľadiska jeho akcionárskych práv k spoločnosti T., a. s.. Nemožno súhlasiť s právnymi závermi žalobcu 5/, ktorý tvrdí, že rozhodnutie súdu v tomto konaní nemôže ovplyvniť akcionársku štruktúru spoločnosti T., ako aj to, že aj keby sa v rámci konania vyriešila predbežná otázka vlastníctva akcií emitenta, pre Slovenskú republiku to nemôže mať žiadny dopad. V súvislosti so zrušením rozsudku 1MObo 5/2005 z 28. 06. 2006 ústavným nálezhom žalovaný uviedol, že odvolateľ opomenul uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky po tom čo bolo jeho rozhodnutie nálezhom Ústavného súdu SR zrušené a vrátené na ďalšie konanie, opätovne vydal rozsudok 28. 05. 2008, ktorým rozhodol zhodne so svojim skoršie zrušeným rozsudkom z 28. 06. 2006 a nálezhom Ústavného súdu SR odmietol aplikovať súdiac, že tento nálezh je v zjavnom rozpore s ústavou (str. 6 citovaného rozsudku). Predmetom konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky, ktoré vydaniu nálezu predchádzalo, nebola otázka vlastníctva akcií, ale iba otázka porušenia práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Je zrejmé, že predmetným nálezhom nie je vylúčená možnosť všeobecných súdov zaoberať sa spornou otázkou vlastníctva akcií spoločnosti T., a. s. ako prejudiciálnou otázkou. Žalovaný upriamil pozornosť na nálezh Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 60/2010-66 z 20. 01. 2011, na ktorého závery sa odvoláva aj dovolací súd a ktorý bol vydaný na základe sťažnosti Slovenskej republiky – M. SR vo veci vstupu tohto subjektu, ako vedľajšieho účastníka do konaní, ktoré súvisia so sporným prevodom akcií spoločnosti T., a. s., a v ktorom ústavný súd uvádza, že otázka vlastníctva akcií ešte nie je právne uzavretá a je nevyhnutné, aby v každom takomto konaní pred všeobecným súdom bola umožnená účasť všetkých subjektov, vrátane M. SR, ktoré majú právny záujem na uzavretí tohto právneho problému a môžu ponúknuť argumenty pre účely jeho definitívneho vyriešenia. Žalovaný poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorých zhodne vyslovil názor, že v predmetných konaniach založených na obdobnom právnom a skutkovom základe ako tento súdny spor, je

daný právny záujem Slovenskej republiky na výsledku konania a povolil jej prístupenie do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

Vedľajší účastník na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že Slovenská republika má jednoznačne nespochybniteľný právny záujem na výsledku predmetného konania o splnenie povinnosti zaevidovať cenné papiere. Priamym dôsledkom konania môže byť skutočnosť, že M. Slovenskej republiky stratí akcionárske práva ku 647 kusom akcií spoločnosti T., a. s.. Vedľajší účastník na strane žalovaného má za to, že otázka vlastníctva akcií spoločnosti T., a. s., musí byť v predmetnom konaní riešená ako predbežná otázka a jej zodpovedanie bude mať zásadný význam pre rozhodnutie vo veci samej, ako aj pre právne postavenie Slovenskej republiky, ako vlastníka akcií spoločnosti T., a. s. Nález ústavného súdu, na ktorý odvolateľ poukazuje, nie je rozhodnutím, ktoré by potvrdilo, že sťažovateľ alebo ktorýkoľvek subjekt exekvujúci akcie spoločnosti T., a. s. tieto akcie nadobudol. Predmetom konania na ústavnom súde nebolo riešenie otázky, či mohol sťažovateľ (T., s. r. o.) nadobudnúť akcie spoločnosti T., a. s., alebo nie. Ústavný súd nerozhodoval o akcionárskom postavení spoločnosti T., s. r. o., ale o porušení jej práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v odôvodnení nálezu nie je pre všeobecné súdy záväzný. Skutočnosť, že uvedený nález ústavného súdu definitívne nevyriešil ani nemohol vyriešiť otázku vlastníctva akcií spoločnosti T., a. s., potvrdil aj sám ústavný súd vo svojom neskoršom náleze č. IV. ÚS 60/2010-66 z 20. 01. 2011 a uvádza, že otázka vlastníctva akcií ešte zjavne nie je právne uzavretá, preto je nevyhnuté, aby v každom takomto konaní pred všeobecným súdom bola umožnená účasť všetkých subjektov, ktoré majú právny záujem na uzavretí právneho problému a môžu ponúknuť argumenty pre účely jeho definitívneho vyriešenia. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom odvolacieho konania je návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného.

Súd prvého stupňa konštatoval v napadnutom uznesení, že právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania je absolútne nespochybniteľný a riešenie otázky či žalobcovia sa stali akcionármi spoločnosti T., a. s., ako aj samotný výsledok konania sa priamo dotýka práv Slovenskej republiky – M. SR, teda subjektu, ktorý v súčasnosti akcionárske práva k dotknutým akciám vykonáva a pre ktorý výsledok konania bude znamenať spochybnenie alebo potvrdenie jeho postavenia ako akcionára spoločnosti T., a. s.

Odvolačí súd sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvého stupňa, že Slovenská republika – M. SR preukázala právny záujem na výsledku sporu.

Podľa § 93 ods. 1 O. s. p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie či tu manželstvo je alebo nie je.

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O. s. p.).

Právny záujem na výsledku konania ako podmienka možnosti vstupu do konania v pozícii vedľajšieho účastníka konania na strane niektorého z účastníkov konania nie je bližšie definovaný v Občianskom súdnom poriadku a zákonodarca ponechal na úvahe súdu výklad a aplikáciu uvedeného pojmu v individuálne určených prípadoch. Súd pritom musí rešpektovať podstatu, zmysel vedľajšieho účasti v kontexte s obsahom a rozsahom Ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu definovaného v čl. 46 a nasl. Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných ľudských slobôd. S prihliadnutím na doterajšiu judikatúru všeobecných súdov možno právny záujem na výsledku konania definovať v spojení s podstatou zmyslom inštitútu vedľajšieho účasti, ktorým je posilnenie postavenia účastníka, na ktorého strane vedľajší účastník do konania vstupuje za podmienky, že objektívne existuje relevantný dôvod, z ktorého možno vyvodiť, že aj vedľajší účastník má na výsledku sporu právny záujem. O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci môže byť dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka – jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva. Citované ustanovenie vstup vedľajšieho účastníka nepodmieňuje existenciou právneho

záujmu len na výroku rozhodnutia v predmetnej právnej veci, ale existenciou akéhokoľvek právneho záujmu, tzn. záujmu na skutkových a právnych záveroch, na ktorých je rozhodnutie v predmetnej veci založené, teda na celkovom výsledku konania. Z tohto dôvodu právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania nemožno spájať len tým, že vedľajší účastník bude dotknutý výrokom rozhodnutia, ale aj zisťovaním skutkového a právneho stavu, od ktorého závisí výsledok konania. Účelom vedľajšieho účasti je pomoc jednému z účastníkov konania a jeho zmyslom je posilniť v konkrétnom konaní postavenie toho účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník vstupuje za predpokladu, že má na výsledku sporu právny záujem.

Predmetom konania je uloženie povinnosti žalovanému zaevidovať zmenu majiteľa akcií spoločnosti T., a. s. v evidencii cenných papierov, ktorému nevyhnutne musí predchádzať zistenie skutočností, kto bol majiteľom akcií v čase navrhovanej zmeny zápisu v evidencii cenných papierov. Skutkové a právne zistenia, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej o zapísaní zmeny majiteľa cenných papierov, sa týkajú súčasného vlastníka cenných papierov (ktorý má záujem vstúpiť do konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník), a preto jeho právny záujem na výsledku konania v zmysle ustanovenia § 93 ods. 1 O.s.p. je daný.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. januára 2015

JUDr. Gabriela Mederová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.